

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI ÚJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 8.
Kiadóhivatal: Landesmann H. és Társai.

Főszerkesztő: **DOMJÁN ELEK.**
Főmunkatársak
ENYEDY ANDOR **KERTÉSZ ÖDÖN**

Előfizetési ár:
Égész évre 20 korona. Félévre 10 korona;
Negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Dogmák a politikában.

(D.) Változhatatlanak, örök igazságnak valott meggyőződés, a dogmák, a hitélet transzcendentális világában vannak, ahol szükségesek bizonyos fixpontok, amelyek a lélek megnyugodják; de nem lehetnek dogmák, a tudományban, nem a politikában, amelyek a fejlődő élet szükségesszerű követelményeizhez kell mindenkor alkalmazkodnia.

Mégis ennek dacára vannak dogmák a politikában, ennek a szónak a legtagabb értelmét véve figyelembe. A politikában a dogmák a fejlődés, a helyes társadalmi, nemzeti, állami élet kialakulásának veszedelmes ellenségeivé lehetnek s, magát a fejlődő életet ideig-óráig természetellenes irányba kényszeríthetik.

Ilyen dogmatizmus volt a magyar politikai életben a mindörökké megbukott 67-es rendszer csálhatatlan, üdvözítő voltának a hirdetése és 50 esztendőn keresztül az erőszak minden fegyverével és gyalázatosságaival való uralmon tartása. Hiába küzdött ellene a nemzet minden életosztóne, az erőszak és korrupció ennek a rendszernek természetesen akarata szerencsétlen, vigasztalan jelenünk, mert az önnálló nemzeti állam kialakulását, a nemzetet energiának kifejlődését, megerősödését lehetetlenné tette és belevinni se-

gitette a nemzetet olyan katasztrórába, a minőt szeréves történelmi léte még eddig nem ismert.

Nem menesek, nagy egyetemes társadalmi, politikai, a élet mélyébe nyúló irányzatok a dogmatizmustól, amelynek tendenciája áttormálni, egy bizonyos célfelé erőszakolni az emberi fejlődést. Pedig az erőszak, a fejlődés immanens törvényszerűségének ignoralása kegyetlenül megbosszulja magát az emberiség szükségtelenül felidézett szenvedéseiben.

A leghatározottabban dogmatikus jellegű a szocializmus, mely eredeti formájában a történelmi materializmus dogmáján áll és végcélul olyan emberi társadalmi alakulatot követ, a minő a történelmi fejlődés eddigi tanulmányai szerint soha el nem következhetik. A mai társadalmi, állami formák kevés változással a történelmek kezdetétől majdnem stabilnak látszanak. Ez az idő már hat-ezer esztendő. S hány tizezer avagy százezer esztendő állt el a történelem nagy folyán.

Ezeknek a formáknak megazilárdulásáig! És most mégis kommunista álmoképeket kergetünk, holott újabb ezer esztendő folyamán realizálódhatnak csak ezek az álmoképek, ha ugyan realizálódhatnak valaha, mert hiszen magok a szocializmus nagymesterei a leghatározottabban kimondják azt, hogy a társadalmi politikai fejlődés nem emberi öntudatos munka eredménye. És nem végzetes tévelygés-e: felidülni egy álmoképi erőszakos realizásáért a jelent a

mely erőszakokéül a természetes gazdasági, erkölcsi, szellemi fejlődés útján fog életet adni magának a politikai társadalmi formáknak? Az erőszak a fejlődés leggyengébb tényezője, ezt a híres Engels is világosan kimondja, — azért csodálkozunk kell az epigonoknak, akik az erőszak tegeverével akarnak minden áron kommunizálni. Ez is csak azt mutatja, hogy kóros eszmék ép annyira ragályozók, mint a nyavalyáknak levegőben szállongó csirái.

De mindez érthető. Az emberi gondolkodás kizökent rendes mértékből és csapongva keres új irányokat. Bizton várható, hogy megtalálja újra médrét, amelyben hatalmasabb erővel, duzzadt habokkal siet egy jobb világ fele! A felszabadult és fékezetlenül dolgozó erők egyensulya helyre áll s győz az élet, győz a természet, győz a fejlődés minden dogmatizmus felett.

A hétről.

Jöjjön holnap. - Mégegyszer a piac. Élelmiszer-csempészés.

Régi jó közmondás, hogy a magyar embernek kettőből van mindig sok: az időből és az igazságból. Bizonyára ezért nem becsüli másnak sem az idejét, sem az igazságát. Egyelőre csak az előbbi nagy kínosnak, az időnek a megbecsülésére dhajtanák azt emelni, mert szeretnénk ezt is a forradalom vívmányai között látni. Nálunk ugyanis nagyon

könnyen elutasítják a hivatalokba ügyes bajoskodó embert essel a pár ridég, kegyetlen szóval: jöjjön holnap. Tisztviselő, iparos, munkás, háziasszony minden dolgot félretéve, sok késülődés után végre eljut a hivatalos szobába, hogy szükségletét kielégíthesse s szomorúan, csüggedten, üres késsel, asszal a válasszal kell visszatérnie: jöjjön holnap. Mindegy, hogy 5 holnap nem sokkal hat újra ennyi idő; mindegy hogy az ügye nagyon sürgős, mindegy, hogy otthon éhez, nyomorgó család didrgó, rongyoskodó gyermekek várják: jöjjön holnap. Nem akar és nem tud fontos lenni nekünk a másik ember érdeke, baja, kérése, kívánsága.

Hogy egyéb példát ne említsék: sok-sok árva gyermek ül hetek óta a szobában, az iskolától, levegőtől, mosgatótól elszárvá és még ülni fog, ki tudja meddig, mert a barakk a számukra kiutalt a december közepén megrendelt ingyenes cipőkből még egyet sem kaptak. Aki nem voltak öregek, talán tudhatják, hogy a gyermek az örökös szobafogság inosabb és gyilkosabb, mint a madárnak a kalitka. Legyenek ezért irgalmasok, mautassanak a szocialista elvek mellett szocialista érzést is! Ne hagyják ezeket a szerencsétlen árvaakat a szobába zárva sínylődni, az iskolától teljesen elmaradni, ne járassanak könnyelműen hiábavártó hosszú utakat azokkal, akik őket a gondjaikba vették; hadd lássuk ebből is, hogy egy küszöletet teremtő, embarséges érzésűkölő áthatott világ épül a nagy összeomlás romjain (17.)

Búza Barna és Nagy Vince nyilatkozatairól.

Irta: *Gerőcs Kálmán.*

Búza Barna és Nagy Vince miniszerok olyan nyilatkozatokat tettek legutóbb, melyek sikalmasak arta, hogy politikai életünk konsooldásait jelentékenyen előmozdítsák.

Mindkét nyilatkozatuk a hó 18-án történt. Búza az előkésége által álló fővárosi „Balvárosi Károlyi Párt” gyűlése a polgárság hovatartozóssága felől nyilatkozott, hogy a szocialistákkal való együttműködés fontos s hogy ne vesztessék felre magukat azoknál a jelszavakkal, amelyekkel a korrupció emberei, az úgy nevezett polgári szövetségbe akarják őket tömöríteni.

Nagy Vince egy címelet foglalkozott, mely szerint a polgári politikai körök, akik most szerepet vállaltak Károlyival együtt lecsusszák a nemzeti polgári alapról és egyre jobban a nemzetközi szocializmus felé esznek s így bennük a polgárság nem látja a ma-

ga képviselőit, mert ők csak a polgárok vagy fél polgárok, akik a munkás- és katonatanács raktárából kapják a zeteiket, Nagy Vince erre érdemben így felelt: Ha igaz az, hogy a polgári társadalmak zömét végredményben a kisemberek, a kiskereskedők, a kisiparosok, a kisgazdák, a kisbirtokosok és azellami munkások teszik, akkor én igenis a polgári társadalom érdekeit szolgálom azaz, hogy a munkásság tényleges erőviszonyának méltánylása után a korábbiakban nagyobbt tért biztosítva a szocialdemokratáknak, velük együtt kívánok dolgozni, hogy valóban a polgárság és munkásság bekés együttműködésének eszközeit adjuk magunkat.

Semmi kétségem nincs aziránt, hogy ugy a Búza, mint a Nagy kijelentése a valódi, és szinte s komolyan felfogott kérdések megválaszolásának a szolgálatában áll; — viszont sincs, hogy Hook János, Juhász Nagy Sándor, Jánosov Zoltán ugyanúgy gondolkodnak. De felváltódnak most már a kérdés más politikai célokat illetőleg a

különbség a Károlyi-párt ezen balraak nyarodt szárnya és a radikális pártnak a, yancsak balraaknyarodó része között

Itt mindkét u. n. polgári pártban ugyanaz az esemény — pártszakadás — osaknem egy időben történt meg. E két párt balraaknyarodó részei kétségtelenül a szocializmus felé kanyarodnak. Hogy azután Jászi, Szende, Kunfi, Garami, Böhm és Peidl nagyon jól megférhetek az előbb felsoroltakkal egy közös kormányban, — az abban levő indokot, hogy előrelátják azt, hogy egy közös kabinetben meg tudják valamennyien valósítani politikai céljaikat, amelyek között már csak anynyi eltérés van, s mennyi szükséges, hogy meg legyen a kabinet egységének önkritikája szempontjából is, s amely véleménykülönbségnek meg kell lenni a legfelgyelmezettebb politikai pártban is, hogy az a kormányképeséget igényelhesse.

Mi az oka hát annak, hogy a kormány ezen elmei minosenek egy közös pártban? És még mindig a forradalom befejezetlenségének a fo-

lyománya. Majd, ha a forradalom hulláma teljesen lecsendesedik, a savaros részeek a forradalom területéről lefolyanak s ha eltűnik a rendi osztálytagozódásnak utolsó polgári és proletár jelölővel kifejezett jelleg is, nem csak a pártok címeiből, hanem a pártokból tényleg is, akkor megszűnik az osztályharc, mert osztályok nem lesznek — s nem lesznek küssákmányolók és küssákmányoltak.

Bismark megmondta: „A jövő a szocializmusé.” Ugy látjuk, ma már ettől nagyobbára nem idegenkednek az emberek. A „polgári” Búza óvva inti a „polgárságot” a polgári szövetségtől; — a polgári Jászi nemcsak, hogy szentsegnek nem tekinti a magántulajdont, de — ha a viszonyok úgy hosszúk — ha a munkanélküli jövedelmét, a vagyoni csúszlóságos ellentéteit, az emberi test és lélek esernyi küssákmányolását nem lehet másként, mint akár egy falanszteres kommunissal megvalósítani — akkor ezen legnagyobb áldozattól sem fog visszaradni. Mit szólna, mindesekhez a so-

A legteljesebb megelégedéssel kell megállapítanunk, hogy legutóbbi lapásunkban a hetipiac áthelyezését kívánó cikkünknek eredménye lett; a rendőrkapitány gyorsan, méltóan a megnyilvánult kívánság jogosságát, máról holnapra a rendes helyére tette át a piacot. És ha már a piacot, a forgalom középpontjába át helyezte és ezzel egyik közkívánást is teljesített, kívánatos, hogy még egy hasonlóan fontos ferdeséget szüntessen meg. Nevezetesen. A vásárlóközönség legfőbb igyekezete ma a beszerzés. A cél elérésében nem válogatottak az eszközök. Többek között divatos az egymásra való hivatás és ezzel az árak indokolatlan felujtása. Ha valaki szárnyas állatra tejrre, vajra vagy bármire alusszik és fáradságát már-már siker koronázza az árú már majdnem az övé, akkor, pont akkor érkezik egy más valaki, aki a beigért árnál többet ígér. Maximális árak meghaltak, udvariasság, egymás megbecsülése szintén nem létezik oszupán csak egy él, virágzik: szemesnek áll a világ. És ami legszomorubb nincs rendőrközeg a piacon, aki a panaszokat megballgassa aki annak jutassa az árut aki az árkeretek betartásával teszi meg vételi ajánlatot. Mi a kívánságunk tehát? A piacnak fokozott ellenőrzése, legalább 6 rendőrközeg által. Ezek az urak azonban ne a szebbik szem, hanem az igazság elvéből kiindulva tegyék meg intézkedéseiket. Ha azután a rend egy kicsit helyreáll, ráterhetünk az árú cikkekre a kívánságára is. Azonban itt is csak a jog és mé-

lítés. A bünteselekményt tudjuk, csak az elkövetőket nem ismerjük. Azok felkutatása őrseregeink feladata.

Rendőrség, nemzetőrség, vasutas gárda, határrendőrök kérünk benneteket, a saját jól felfogott érdekekben is, hatalmatok teljes súlyával, kötelességteljesítetek minden figyelmével akadályozzátok meg az élelmiszerecserepészt. Hiszen olyan

kevés az élelmiszereink, hogy ha abból elvisszúek, a legnagyobb katasztrófának nézünk elébe.

Kérünk benneteket, adjatok őrséget minden vámhoz, minden a városból kiviszetű u'hoz és vissza szemmel katasztrókat ki mindennöinen éjjel elávonni akaró szekeret:

Magatok is meg fogtok lepödni kutatástok eredményén

A petroleumgyár adójának kérdéséhez.

A petroleumgyár 1914-ben beadott a városhoz egy irvet, melyben kötelezi magát a helybeli jövedelmét itt elszámolni és a községi adót itt a városnak fizetni, ha a képviselőtestület, részére az adópercentuálitást az akkor jogerősen — úgy emlékezem — 41 $\frac{1}{2}$ helyett 36-ban állapítja meg.

Kijelentette a petroleumgyár képviselője, hogy ha ajánlatát a város el nem fogadja, úgy a tulajdonos a biharszilági gyár-zék helyén, Budapesten, ahol a 36% a pótdadó, számolja el a jövedelmet és fogja fizetni községadóját.

Az elbértekezleten ott voltam én is és miután meggyőződünk, hogy a petroleumgyár képviselőjét, illetve vezetőjét szándékától elteríteni nem tudjuk, akceptáltuk a város jól felfogott érdekében az ajánlatot, azonban a következő cardinális fontosságú kikötéssel:

A petroleumgyár fizet a városnak 36 százalékos pótdadót mindaddig, míg Budapest pótdadóját fel nem emeli. A budapesti pótdadómelés ugyanolyan mérvben emeli a helybeli petroleumgyár községi adóját. Természetesen a helybeli adókulcs keretén belül.

Hogy Budapest emelte-e azóta a pótdadóját és hogy a petroleumgyár bejelentette-e az emelést, más, de én se tudom, de hogy a kérdésnél annak idejében a város érdekeit és a helybeli lakosságot megvédjük, azt a közvéleménynek el kell ősmerni.

Halasz József

* Országos közérdekű, hogy az akkori szociális körökben is találkoztak vezető egyéniségek, akik a város érdekeit megvédeni akarták. Volt alkalomunk beszélni az ez ügyről ugyancsak a város érdekében küremelkedett és akkor igen számottevő képviselőtestületi tagja, aki szintén irányban nyilatkozott, mint Halasz József. A kettő között a különbség mégis az, hogy az illető ur szerint akkor a fővárosi adó 25 százalékos volt, továbbá, hogy szerződésbe beállítandó az is, miszerint nem egyedül az állami adó szempontjából megállapított mérleg a mérvadó, hanem, hogy joga van a városnak a községi adó tekintetében revideálni a gyár jövedelmi számadatát is.

Állapítsuk meg tehát a követeléseket:

- 1) Budapestben a községi pótdadó azóta legalább háromszorosára emelkedett.
- 2) Sátorajauhelyben a községi adó 80 százalékosra emelkedett.
- 3) A petroleumgyár jövedelme a háború alatt évi mértékben gyarapodott.
- 4) Ha a gyár magát elszámoltatásnak, vagy telepnek minősítendő, még az is sokkal nagyobb hasznot termelne, mint az azelőtti gyári termelés.
- 5) Mindezek dacára a gyár még ma is a pótdadót adó fizeti. A községi adó egy fillérre sem nőtt. A gyár egy lépést sem tett szerződéses kötelességének teljesítése iránt.

Mi volt az idegen karhatalom tulajdonképeni szerepe?

Polgári intézményé alakul át a barak.

A csütörtök este városunkba érkezett, 150 főből álló idegen karhatalom érhető szencziója lett városunknak. Megjelenésükhöz különféle kombinációkat fűztek, de jövetelük célját pozitíve senki sem tudja.

Médunkban van most a különítmény jövetelének célját és végzett munkájakat olvasóközönségünkkel alábbiakban ismertetni:

Városunk veszélyeztetett helyzetére való tekintettel, a hadügyminiszterium úgy intézkedett, hogy a helybeli barakot innen elszállítsák. Ez okból múlt vasárnap egy kórházvonattal az átvétel végett meghatalmazottakat küldött ki. A barakbeliek nagyon izgatottan fogadták ezt az intézkedést és ellenszegültek, amit a kiküldött azonnal jelentett a hadügyminiszteriumnak. A hadügyminiszter erre újabb és erősebb karhatalom kiküldését azonban a beavatkozás tárgyalanná tette.

A kormánybiztos és a barak kiküldöttjei ugyanis közben módot találtak arra, hogy a barak kizárólag polgári intézményi jellegű biztossítsák, hogy mint ilyen, egy nem remélt megszállás esetére se legyen kitéve az ellenség részéről bántódásnak.

A katonai jelleg természetesen teljesen megszűnik és ezért a barak maga is készséggel járult ahhoz, hogy összes fegyvereit kiszolgáltassa. A megjelent karhatalomnak eszerint egyéb szerepe már nem is volt, minthogy ezt az utóbbi intézkedést végrehajtsa.

zül egy előny már elavult. Így a manifesztum még nem tud csak erőszakos eszközökkel, békés eszközökkel céltalanoknak tartja azon oknál fogva mert önként a kizsákmányoló osztályok nem mondanak le az ő előjogaikról.

Nézetem szerint Magyarországon minél kevesebb vérérdőzettel — sőt egyszerűen: véraldozat nélkül — kell megvalósítani a gazdasági és politikai reformok törőegét, amelyet a mai kormányban képviselt pártok megakadá tettek a melyekről nemokára az állítható, hogy: nem általános tulajdonságok nélkül való, de az is, hogy egy közös cél felé tendálnak a szocializmus gyakorlati megvalósítása felé.

A hivatalos kommunista pártnak is ez a programja, csak hogy az ifjú Marx hevitelével és lelkésedésével már ma meg akarja teremteni a kommunista társadalmat, míg a hivatalos szocialdemokrata párt ezt a célt holnap akarja elérni, a radikális és Károlyi pártok balszárnyai holnapután; — az ezen pártok jobbra

kanyarodó részei azonban csak legfeljebb holnap után kis-kedden akarják a szocializmust.

A békés átalakulás érdekében kívánatos, hogy a politikával foglalkozók ne szavazzák a szocializmus-sukkal a szocializmus egyenletesen, rázkódtatás nélkül megvalósítható utjába. A szocializmus folyamata elé tett gátak csak megduzzasztják azt, hogy annál nagyobb robajjal és romboló o'lepre erővel seperje el a korlátokat s az azokhoz közel álló jelenségeket. Buzá, Nagy, stb. öreke vései a legmerészelebb átállásulak jegyében születtek. Nyugodjunk bele abba, hogy nem fogunk és benőtáket sem fognak többé kizsákmányolni s hogy munkanélküli jövedelmük s neki nem szereshet, ha munkaképés és munkakalkulm nyílik számúra.

Csak az csodálatos, hogy ama Názároti tanításai után a 20 században ilyen dolgokat hangsúlyozni kell.

nennyiség-ros írási köze meg feltalálhat gonosz kufárok az új leple alatt kisebb nagyobb mennyiségű o'cserepésztnek ki.

Hasonlóan kufár lelkűektől jóval a forgalmi éron felül vásárolják össze az élelmiszereseket, hogy a város lakosságának szájától elvonva, 400—500 percentes féllárral, a felső vidékeken értékesítsék.

Tudomásunk van a zűdség, hogy ma, sőt, listt (honnán?) zsir elszállításáról. Ugyancsak tudjuk azt is, hogy az élelmiszerek Mezőbörzse irányában lesznek tengelyen elszáll-

cializmus legnagyobb alakja: Marx? Lehet, hogy Marx így beszélne: Egyszer a munkásnak kezébe kell kerítenie a politikai hatalmat, hogy meg-alapozza a munka új szervezetét. Azt azonban nem állítottuk, hogy az erre a célra vezető út mindenütt ugyanaz. Tudjuk, hogy figyelembe kell vennünk a különböző vidékek intézményeit, szokásait és hagyományait és hogy vannak országok, mint Amerika, Anglia és ha jobban ismernénk az önkéntes intézményeit, talán hozzáférhetnénk — (Magyarország) — Hollandia ahol a munkások békés úton megvalósíthatják céljaikat. De ez nem áll minden országra. Ezeket mondotta Marx az Internacionale 1872 iki hági kongresszusának befejezése alkalmából Amsterdamban egy népgyűlésen. Az 54 éves Marx beszélt persze nem Magyarországról, amint zárójelbe vettem, de Hollandiáról beszélt.) Igaz, hogy a 29 éves Marx és a 25 éves Engels közösen írt munkájának a manifesztumának egy részével az elentézetben áll, de Marx is hangsúlyozza többször, hogy régebbi nézetei köz-

városnál sem tettek egy tollvonást sem a város anyagi érdekeinek biztosításáért.

A petróleum-szegénységben szenvedett Sátoraljai hely városát a petróleumgyár sok-sok ezer koronával megrövidítette. Lehet, hogy 50,000 lehet, hogy 100,000 korona vagy még ennél is sokkal nagyobb károsodásról van szó.

A további mulasztásban osztozik tehát már a város jelenlegi vezetősége is. Egy napig sem várhatunk tovább! Sürgősen meg kell vizsgálni az ügyet, cselekedni kell, hogy visszamenőleg — az elévülési idő lejártá előtt — a város jogos járulékait megkap hassa. Ügyelünk arra, hogy ez megtörténjen.

Kinek a pénzéből rendezkedett be a kaszinó.

A magántisztviselők 1800 koronája.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vezetősége bírálat tárgyává tette egyik követelményünket, mely január 8-iki számunkban jelent meg.

Nagy súlyt helyezvén a komoly tárgylétezésre, mely nálunk nem csak közhelyként, csoka frasziként szerepel, mindennekeőt a leghatározottabban kijelentjük, hogy még es gondolatunkban sem volt a magántisztviselők egyesülete és szinte meglepetés az, hogy mikép keveredtek az egész dologba.

Nekünk ugyanis két ügyről van tudomásunk. Az egyik, hogy az egyesület irodá előjaira helyiséget kért a kaszinótól. A választmány az ügyet melegen fogadta és erkölcsi köteleességének tartja azt, hogy mi helyt a bérbe adott helyiségek közül valamelyik felhasználja, kezesség-telejesítése az egyesület ebbeli követelményét. Hogy az ügy így áll, azt nem csak jegyzőkönyvvél igazolhatjuk, de Lengyel főhadnagygal is, aki világosan, szóbelileg kifejtette az egyesület óhaját.

Most lássuk a másik dolgot. A lakásbizottság 2 tagja feljön a kaszinóba. Tárgyalásba hozták az ügyet titkárral és igazgatóval és kijelentették, hogy 400 munkás részére lakóhelyt akarja a kaszinó felé.

Már most tessék megégyeszer előterjeszteni az említett ötletet, amiből kiderül, hogy ott megint tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottakról egy helyt szóval, de igenis tárgyalattott a második eset, kiemeléssel annak, hogy a kaszinó a jelenlegi 400 tag befogadására sem alkalmas, még kevésbé lenne alkalmas újabb 400 munkás befogadására.

Igazolásul erre, hogy a cikk végén újból azon óhajunkok adnak kifejezést, hogy a 400 munkás megjelölés ott honnan jusson.

Ezek után térjünk rá a vezetőség sérelmeinek taglalására. Tessék ezt már nem öccsözölnökből, hanem mert közhelyes lévén, az igazság feleltetésére szolgálatot veintek teljesíteni.

a) Nem áll, hogy az utakon nincs kereset valójuk a kaszinóban. Ott minden tisztaságos embernek helye van. Aki formesszerűt jelent nekik, azt fel is veszik. Az u. n. uri kaszinóknak jelenleg is igen sok magántisztviselő tagja van.

b) Az 1800 koronás ügy valódi története ez. Két mulasztás rendezett a kereset. Ifjúság által. Az első még 1895-ben volt, melynek eredménye 153 forint és 66 krajcár gyűlésből a Középponti Takarékpénztárban elhelyeztetett. A betétkönyvön világosan fel van jegyezve ez: "Alvándó Kereskedelmi Kör előjaira. Volt közben egy másik mulasztás, jövedelme hasonló célra irányított. 1914. május 26-án a megalakult Kereskedelmi Kör hivatalos elismeri, hogy a Zinner Adolf által kezelt és bankban gyűjtösködött összeg, u. m. 66430 és 68032 kor. Összesen: 134462 kor. (tehát nem 1800 kor) a kijelölt rendeltetésnek átadott.

És mivel még ma is megvan a Kereskedelmi Kör, kérd-zük, törvényes helyen van-e ez összeg? Lehet-e erre bárkinek jogigénye? Jogigénye csak a kör tagjainak lehet és ezt a igényt elsősorban a tagság megszűnésével, tehát a belépéssel lehet elérni.

Jó urak, ne igazságnak egymás ellen. Ha ösöknök bármilyen okból nem kénytelenek a jelenlegi helyzetbe, am menjenek külön uton. Jajgyezték meg azonban, hogy a kaszinónak nincsnek külön uri tagjai és külön kereskedő tagjai. A cím lehetett, de a jogok teljesen egyeböök. Ne alítsák be a dolgot úgy, mintha az ott lévő szellemi munkások irhatnák mániában szenvednének. Ott tiszta demokratikus levegő van és akik az nem quadrálna, az legelőbb otthagyja a kaszinót. És higgyék el az utak — senkiok a szíve nem fájna az ilyenért.

HIREK.

— A sajtófőnök lemondott. Főhivatalosan jelentik, hogy dr. Halász Lajos helyettes államtitkár sajtófőnöki állásáról ma lemondott.

— Halálozás. Öv. Szabó Gábornak szül. Uszonyi Julianna hosszú betegség után f. hó 10-én, Aradon 85 éves korában elhunyt. Az elhunyt nőben, ki a régi magyar nők erejével tűndökölt dr. Szabó Sándor jogtanár, a Sárospatak feléi szerkesztője édes anyját gyászolja.

— Adakozás. Klein Péter 105 koronát gyűjtött a tanított egyesület részére Neumann Aranka esküvőjéért, hatástan köszön meg az Izr. Leányegylet.

— A miniszterek nem fogadnak tömegküldöttséget. Az utóbbi időben a kormány tagjai általában tömegküldöttségek keresik föl, melyek fogadásra hosszabb időt vesz igénybe. A kormány tagjai azt közlik most, hogy a tömeges küldöttségek fogadását lehetőleg mellőzni óhajják, hogy az ország érdekében nyugodtan dolgozhassanak. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy egyes érdekeltségek ne fordulhassanak közvetlenül a miniszterekhez, de csak lehetőleg visszatér küldöttséget küldjenek, aminek az az előnye is megvan, hogy az illető miniszter közvetlenebbül fogalkozhatik a főméről kérdéssel eredményesebben intézheti el.

— Tűz volt osztrák dala előtt Gröbberger Árpádné Semere utcai házában. Család lakás és az istálló tetője égett le. A kár mintegy 40000 koronára, mely biztosítás révén csak részben térül meg.

— Bathó Béla elismeri a sajtószabadságot. Bathó Béla hadnagy karhatalmi géppuskás szakasparancsnok, összhangsztatós pianó éneklő, főlovag Sárospatakon stb. stb. arra vetemedett, hogy nyiltterezéssel megkísérelje középkeri stíkiét szépiteni. Az urfi, a sok hebeburgyasága mellett még a sajtószabadság szent nevét is merészli tolla hegyére venni és hatalmi tébolyában, mint a kakas a szemétdombján, azt kukorikolja, hogy nincs kifogása a sajtószabadsága ellen, elismeri azt. Urifical! Nagyon szépen köszönjük, hogy meglátogatik elismeri a sajtószabadságának jogosságát és hogy nem máltoztatik bennünket kardjának éle elállítani, amiért vitézi tettét, helyesebben kísérletét a közmegevetés prédájával oda dobni merészkedtünk. Hálásan köszönjük ezt, no meg azt is, hogy a nyiltterezéskéjében csak az éjszaki botrányokájának leírása ellen próbál kifogásokat emelni, hogy csak annak a leírását kifogásolja mondván, hogy nem felel meg a valóságnak és egy szava sincs ama kritikánk ellen, amellyel a párbajozói mániáját akartuk lehetetlenné tenni, és amely egyedüli intenciója volt kérdéssé cikkünknek. És még egyet. A „Felsőmagyarországi Hírlap“ mindig egyes betűjéért van aki a felelősséget elvállalja, de csak a bíróság előtt. Ha nagyon kíváncsi a multi meg a jelen sorok írójának kitérére a bíróság előtt, ha akarja megtudhatja. Ha akarja.

— Eljegyzés. dr. Spotkovszky Irénkét Sátoraljai helyből eljegyezte Seltmann Karl tart. kapitány prágai milliomos hotel tulajdonos.

— A demarkációnális vonalon túlrányított élelmiszerek igénybevétele tárgyában ma részletes közlemészeri miniszteri rendelet jelent meg, amelyben a miniszter a Magyarország határain és a demarkációnális vonalon túl fekvő helyekre feladott, valamint már uton lévő mezőgazdasági terményeket, lisztterméket és az ezekből előállított s közlelemészeri alkalmas ipari termékeket, továbbá a közlelemészeri szánt mindennemű egyéb fogyasztási cikkekét közszükségleti cölókra igénybeveszi. A gabona és tengeri, valamint az ezekből előállított élelmények a vesu i szállítás lehetőségéhez képest Budapestre szállítandók s a H. T. rendelkezésére bocsátandók. Minden egyéb a rendelettel igénybe vett mezőgazdasági termény és fogyasztási cikk lehetőleg és elsősorban Budapestre irányítandó.

— Szünetidőmeghosszabbítása. A sárospataki ref. főiskolában a november hó 30-án kiadott karácsonyi szünetidő január 12-től újabb két héttel bezárólag január 26-ig meghosszabbították. A meghosszabbítás oka a tüzeőanyag nagy hiánya, a vörheny terjedése, a világítóanyag szükségös volta s a bizonytalan politikai állapotok.

— A kaszai állami jogakadémia nem kap szigorlati jogot. A kaszai jogakadémia polgárságának küldöttsége tisztelettel volt Lovász Márton kultúrminiszternél és dr. Tóth Lajos államtitkárnál, aiktól a mai redikvíli helyzetre való tekintettel, a szigorlati jognak a jogakadémia részére való megadását kérték. Pőleg a kolosvári tudományegyetem tiltakozásának hatása alatt a kormány a kaszai jogosság kérdélmét nem teljesítette.

— Kölcsmegyei kisiparosoknak és kiskereskedőknek. A hivatalos lap ma közli a kereskedelmi miniszter rendletét, amely a háború folyamán üzemüket, illetve üzemüket beszüntetni kényyszerült kisiparosok és kiskereskedők kölcsönrel való támogatása érdekében helyi bizottságokat hív életbe. A helyi bizottságok fogják elbírálni és megszavazni a kölcsönöket. A miniszter egyelőre szegedi és nagyvárdi kereskedelmi kamarák területére szervezte meg a bizottságokat.

Felolós szerkesztő: Landesmann Miksa
Szerkesztő: György Lajos

Nyilt-tér.

Nyiltvános köszönet.

Felejtethetlen férjem illetve drága jó apánk elhunya alkalmasból oly sokan igyekeztek vigasztaló szavakkal bánatunkat enyhíteni, hogy lehetetlennek volna azt mindenkinek külön-külön megköszönni; ezáltal fejezzük hát ki a hála köszönetünket.

Öv. Glück Samuél és gyermekei.

Vizsketegséget, Sömört, Rühnt a leggyorsabban elmulasztja a dr. FLEISCH-féle eredeti, törvényesen védett

Skabofom-kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti: védett Fleisch-földt kúntunk
Próbátégely . . . 4 kor.
Nagy légey . . . 6 kor.
Családi adag . . . 15 kor.

Sátoraljai hely és vidéke részére főraktár: Kádár Gyula gyógyszerárban Sátoraljai helyben. — Vételint: a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk.

Handelsmann Ignácz
rézműves és szerelő
Sátoraljai hely, Szemere-u. 2

Szeszgyár-berendezéseket és vízvezeték-szerelést vállal.

Előre lássuk el magunkat szőlőkötöző-papírsíneggel.

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétség, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kiűző Raffinált papírsínünket, kaplászó bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállásra

Papírúrgyári és Kereskedelmi R. T.-nál Budapest, VII. Rákóczi-ut. 6. Sürgőnyim: Papírtex. Telefon 83-64.

Manikür üzletemet
Kazinczy-utca 8. sz.
(Markovics-ház) alatt
megnyitottam.
Safir Rózsi

Meghívó.**A Bankgyesület Részvénytársaság**

Sátoraljauhelyben 1919. évi febr. 9-én délelőtt 10 és fél órákor az intézet hivatalos helyiségében tartja meg

V-ik évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Közgyűlési elnök által jegyző és két jegyzőkönyv-hitelesítő kirendelése.
2. Az 1918. évre vonatkozó zárszámadások előterjesztése
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A nyereség hovaforrdítása iránti határozat hozatala és a felmentvény iránti intézkedés.
5. Három igazgatósági tag választása,
6. Három felügyelő-bizottsági tag választása.
7. Indítványok.

Sátoraljauhely, 1919. január hó 23'

Az igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Meghívó.**Sátoraljauhelyi Kölesönös Önszegélyző**

Hitelszövetkezet

1919. évi február hó 9 ik napján délelőtt 11 órákor az Intézet hivatalos helyiségében

XIX. évi rendes közgyűlésére

a t. tagok meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Jegyzőkönyv vezetésére 1 és annak hitelesítésére 2 tag kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése, a mérleg megállapítása, a felosztási tervzet jóváhagyása a a felmentvény megadása tekintetében határozat hozatala.
4. A felszámoló bizottság jelentése a felszámoló XV ik ávtársulat vagyondáról.
5. A XX ik évtársulat megalakítása.
6. Két igazgatósági tag választása.
7. Három rendes és 2 pótfelügyelő bizottsági tag választása.
8. Öt felszámoló bizottsági tag választása.
9. Az alapszabályok VI fejezet 34 pontjának megváltoztatása
10. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok tárgyalása.

Sátoraljauhely, 1919. január hó 23

Az igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡

SATORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

Levélpapírok, számiák, falragaszok, meghívók, névjegyek és egyéb nyomdai munkák a legpontosabban készítettnek.

„Felsőmagyarországi Hírlap“ kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10

Hirdetések felvétetnek.

TELEFONSZÁM 10